

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
FEHÉRGYARMATI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG

Jóváhagyom!

Nyíregyháza, *elektronikus időbélyegző szerint*

Varga Béla tő. ezredes
tűzoltósági főtanácsos
igazgató

TÁJÉKOZTATÓ

**A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség**

2022. évben végrehajtott tevékenységéről

Feltesztem:

dr. Nóta József tő. alezredes
kirendeltségvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

A Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség (továbbiakban: Kirendeltség) 2022. évi tevékenységéről az alábbi előterjesztés szerint tájékoztatom a T. Képviselő-testületet. A Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltóparancsnokság (továbbiakban: HTP) beszámolója, külön dokumentumként kerül megküldésre, a működési területéhez tartozó 73 település felé.

I. BEVEZETÉS

A 2022. évben a Kirendeltség, a jogszabályokban és egyéb szabályzóknak meghatározott feladatait, maradéktalanul végrehajtotta.

Különleges jogrend alatt

A SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány miatt, Magyarország egész területére kihirdetett veszélyhelyzet a 181/2022. (V. 24.) Korm. rendelet kihirdetésével 2022. június 01-én került megszüntetésre. Magyarország Kormánya a 180/2022. (V. 24.) Korm. rendelet kihirdetésével az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében 2022. május 25-től Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki, mely a 424/2022. (X.28.) Korm. rendelet kihirdetésével jelenleg is hatályos. Az elmúlt év így különleges jogrendi időszak hatálya alatt telt el, ami a Katasztrófavédelem szervezetét rendkívüli, párhuzamos feladat-rendszerrel terhelte. Ezen felül, az év végén léptek hatályba a védelmi igazgatás rendszerét átfogóan módosító jogszabályok, melyek alapjaiban formálták át a különleges jogrendi állapotok megnevezéseit, és szabályrendszerét.

A járvány elleni védekezés keretében a legfontosabb feladat az állomány egészségének megőrzése, a mentő-tűzvédelmi készség folyamatos biztosítása volt. Az év során, mint az előző években is, a mentő-tűzvédelem feladatainak ellátása folyamatosan biztosított volt.

Ukrajnai menekültválság kezelése

Az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktus, térségünket közvetlenül és súlyosan érintette, mivel a Kirendeltség illetékességi területéhez tartozik az ukrán-magyar határszakasz jelentős része, ezen belül Tiszabecs, Beregsurány, Barabás és Lónya határátkelő-helyei. A 2022 február 24.-én indított katonai beavatkozás Ukrajna teljes területét érintette, így valamennyi ukrán megyéből menekülthullám indult a nyugati határok felé: Magyarországon keresztül 2022 végéig kb. 800 ezer ember menekült. A helyzet fegyelmezett, tervszerű kezelésére 4 segítségpont lett létrehozva a Kirendeltség területén: a Tiszabecsi Általános Iskolában, a Beregsurányi Kastélyparkban, valamint a barabási és lónyai művelődési házakban, melyek logisztikai feladatai az együttműködő karitatív szervezetek között lettek megosztva. A Katasztrófavédelem a válsághelyzet kezdetén megszervezte az ilyen célra nyilvántartott, lebiztosított szállítóeszközök (autóbuszok) igénybevételét, melyek gépjárművezetőikkel együtt folyamatosan szervezték a menekülők civilizált, fegyelmezett szállítását a megalakított segítségpontokra, illetve amennyiben érvényes dokumentumok nélkül érkeztek, az idegenrendészeti gyűjtőhelyekre. A segítségpontokon a továbbutazók ellátást kaptak, lehetőségük nyílt pihenésre, és a segélyszervezetek által szervezett közlekedési transzferek igénybe vételére. Az érvényes, beutazásra és tartózkodásra jogosító okmányokkal nem rendelkezők a Fehérgyarmaton, Tarpán és Gergelyiugornyan működő idegenrendészeti gyűjtőhelyekre lettek szállítva, ahol megtörtént regisztrációjuk, és tartózkodásra jogosító okmányokat kaptak. Akik úgy nyilatkoztak, hogy nincs hová menniük, a településeken kijelölt,

és a Katasztrófavédelem készleteiből kialakított befogadóhelyekre lettek átszállítva, ahol hosszabb tartózkodásra is lehetőségük nyílt. A befogadóhelyeken lehetőség volt tisztálkodásra, pihenésre, napi többszöri étkezésre, orvosi ellátás igénybe vételére. A kijelölt 11 befogadóhely működtetésében, a szállítás megszervezésében igen jelentős tevékenységet végzett a Katasztrófavédelem szervezete, az Igazgatóság által 24 órában működtetett Operatív Törzs koordináló tevékenysége alapján.

A kirendeltség állománya 10 fővel, 138 alkalommal részt vett 2022. február 25 - április 06 között Vásárosnamény, Tarpa, Fehérgyarmat gyűjtőhelyek, majd április 07 - július 30 között Záhony gyűjtőhely működtetésében, továbbá a Katasztrófavédelemre háruló adatszolgáltatási, szállítási, elhelyezési, ellenőrzési feladatok végrehajtásában. A Kirendeltség illetékességi területén működtetett befogadó helyeken az elhelyezettek ellátását, elhelyezési körülményeit, egészségügyi ellátását napi szinten ellenőrizte a Kirendeltség, melynek illetékességi területén kijelölt befogadó helyeken 2022. június 12.-ig volt elhelyezés.

A szakmai feladatok ellátása

A Kirendeltség, a 2022. évre meghatározott célok elérése érdekében, a törvényesség biztosítása és hatékonyság növelése igényével, a prevenciót előtérbe helyezve szervezte tevékenységét. A munkavégzésre sajnos ebben az évben is rányomta bélyegét a COVID-19 járvány, mely miatt számos esemény, gyakorlat, képzés és rendezvény maradt el.

A Kirendeltség illetékességi területének település-száma (89) jelentős, gyakorlatilag Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye településeinek 1/3-a tartozik hozzá. Ennek megfelelően, illetve a térség veszélyeztetettsége és egyéb mutatói alapján elmondható, hogy a katasztrófák elleni védekezésben, a megelőző tevékenységben, veszélyhelyzetek kezelésében jelentős feladatkör hárul a szervezetre. A Kirendeltség a tűzoltósági, polgári védelmi, iparbiztonság, hatósági szakterületekhez tartozó- és egyéb feladatait a vonatkozó szabályzók szerint, a térségben élők biztonságának minél magasabb szintre emelése igényével látja el, melyben a térség speciális földrajzi helyzete miatt szerepet kap a határon átnyúló tervezés, a változó körülményekhez való gyors alkalmazkodás, reagálás is. Kiemelt fontosságú az önkormányzatokkal, intézményekkel való folyamatos kapcsolattartás is, a felmerülő problémák közös, együttműködésben történő megoldása, a konzultációs lehetőségek folyamatos biztosítása is. Az egyes szakterületek által végzett tevékenység az alábbi fejezetekben kerül részletes bemutatásra.

II. TŰZOLTÓSÁGI SZAKTERÜLET

1. Tűzvédelem, területi lefedettség

A 2022 évben 4 hivatásos tűzoltó szervezet látta el a Kirendeltség területén az állami mentő-tűzvédelmi tevékenységet (Fehérgyarmati HTP, Mátészalkai HTP, Kisvárdai HTP, Baktalórántháza Katasztrófavédelmi Őrs). A Fehérgyarmati HTP működési területe 73 településben lett meghatározva. A hivatásos egységek mellett a Csengeri és a Vásárosnaményi Önkormányzati Tűzoltó Parancsnokságok rendelkeznek itt elsődleges műveleti körzettel. A szervezetek működését összesen 10 önkéntes tűzoltó egyesület segíti, ebből 2 (Tarpa, Tyukod) „önálló beavatkozó” minőségben, ami azt jelenti, hogy ez a két ÖTE, önállóan láthat el és adminisztrálhat beavatkozásokat, hivatásos erő közreműködése nélkül, elsődlegesen 5 illetve 2 településen.

A vizekkel sűrűn tagolt működési területen a beavatkozásokat segíti egy Plastimo P-320 típusú motoros kishajó, valamint az annak szállítására szolgáló, speciálisan kialakított utánfutó. Szükség esetén az önkéntes mentőszervezetek bevonásával további motoros kishajók, továbbá

alpinteznikai és mentőbúvári kapacitások vehetőek igénybe, többek között a Csengeri Járási „Szamos” Önkéntes Mentőszervezet együttműködésével.

2. Vonulások, statisztikák

A teljes illetékességi területen, a 2022. évben összesen 654 eseményről érkezett bejelentés (*1. ábra*). Az év során tüzesettel kapcsolatosan 431 esetben, míg műszaki-mentés miatt 223 esetben érkezett jelzés. A jelzések 68%-ában történt tényleges tűzoltói beavatkozás, amely 442 esetet jelent. 48 esetben kiérkezés előtt felszámolt, 12 esetben utólagos jelzés, illetve 8 esetben szándékosan megtevesztő jelzés történt (*2. ábrák*). A vizsgált időszakban 144 téves jelzés keletkezett. A tendenciák az előző évi mutatókat követik, a szándékosan megtevesztő jelzések száma csökkent.

3. Tüzesetek

2022 évben a szabadtéri tüzesetek számában (139) jelentő növekedés mutatkozott az előző évi adatokhoz képest (*3. ábra*). A beavatkozást igénylő eseményekből az otthon jellegű létesítményekben 68 esetben történt tüzeset, mely előző évhez képest (65) stagnálást mutat. Az összes tüzeset vizonyított aránya 42%-ról 26%-ra csökkent (*4. ábra*). Általános probléma, hogy a lakosság nem fordít kellő figyelmet a tűzvédelmi szabályok betartására (hulladék, PET égetése, éghető anyagok tárolása a tüzelőberendezés közelében, elektromos berendezések felülvizsgálatának elhanyagolása, stb.). Az otthon jellegű létesítmények tüzei elsősorban a fűtési szezon hónapjaiban következtek be, melyek a kéményekkel, illetve a tüzelő-fűtőberendezésekkel hozhatóak összefüggésbe. A kéménytüzek száma előző év 23-ról, 2022-ben 21-re csökkent, stagnálást mutat (*5. ábra*).

A káresekkel kapcsolatos téves jelzések száma 2022-ben 144 volt, mely 1 esettel nőtt az előző évhez képest. A téves jelzés forrása 5 esetben CO-érzékelő téves riasztása, 1 esetben füstérzékelő téves működése, 26 esetben telefonos bejelentés, 26 esetben egyéb ok volt. A beépített tűzjelző berendezések téves jelzése miatt 86 esetben történt vonulás, mely előző évhez (76) képest 10 esettel nőtt (*6. ábra*). A téves jelzések jelentős terhet rónak az állományra és az eszközökre, erőket vonnak el a kritikus helyekről, így az esetek kivizsgálása, a rendszerek karbantartása, hibák feltárása, az átjelzési megállapodásokban foglaltak betartása mindannyiunk közös érdeke. Pozitív tendencia ugyanakkor, hogy a lakosság egyre nagyobb figyelmet fordít megbízható CO érzékelők beszerzésére, így azok számos esetben mentenek életet. (Az érzékelők pozitív listája (bevizsgált, javasolt készülékek) megtalálható a www.katasztrofavedelem.hu honlapon.)

4. Műszaki mentések

A műszaki-mentések számát a szélsőséges időjárási körülmények bekövetkezése befolyásolja leginkább. 2022-ben 39 esetben történt beavatkozás viharkárok miatt, fakidőlés következtében pedig 24 esethez történt riasztás. A közúti baleseteknél történő beavatkozások száma (54) az előző évhez képest (59) gyakorlatilag stagnál (*7. ábra*). A legtöbb baleset a 41-es és 49-es számú főutakon történt.

5. Kiemelkedő káresek

A Kirendeltség illetékességi területén 2022-ben végrehajtott vonulások riasztási fokozat szerinti statisztikájával kapcsolatban megállapítható, hogy 5 esetben volt szükség II-es (kiemelt), 1 esetben III-as (kiemelt) fokozat elrendelésére. A többi esetben az I riasztási fokozat

elegendő volt. Kiemelt fokozattal 37 esetben éltek a tűzoltás-vezetők (kiemelt fokozat jelentése: különleges szer igénybe vételére van szükség a káreset felszámolásához; annak jellegétől függően pl. vízszállító vagy magasból mentő szerek).

6. Képzések, gyakorlatok

Fontos feladat minden évben az állomány képzése, a továbbképzési rendszer fenntartása. A helyismereti foglalkozások (melyek egy üzem, intézmény sajátosságainak megismerését célozzák), illetve az erre épülő, külső helyszíneken megvalósított szituációs és parancsnoki ellenőrző gyakorlatok a tűzoltói beavatkozások begyakorlottságát fokozzák, illetve lehetőséget adnak a tűzoltás-taktikai készségek fejlesztésére. A gyakorlatok szervezésében, az önkormányzatok, intézmények és a gazdálkodó szervezetek támogató hozzáállása példaértékű. Minden évben sor kerül a speciális mentési helyzetek gyakorlására is (jégről, illetve magasból- és mélyből mentés). Negyedévente megszervezésre kerül a tűzoltásvezetők és a közbiztonsági referensek továbbképzése is, melyekhez a járvány elleni védekezés jegyében online elemeket is alkalmaz a Kirendeltség. 2022 nyarán 101 fő középiskolás teljesítette a Kirendeltségen közösségi szolgálatát. Túlnyomó részük 35 órás ifjúsági tűzoltó képesítést szerzett, amit később egy különbözőzeti vizsgával kiegészíthetnek (40 órás) tűzoltó alapképesítésre.

7. Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltóparancsnokság

A Kirendeltség alárendelt szerveként működő Fehérgyarmati HTP, 2020-as megalapításával hazánk legfiatalabb hivatásos tűzoltó-parancsnoksága. 7 fő napi létszám révén folyamatosan riasztható a HEROS RÁBA 4000 gépjárműfecskendő egy teljes rajjal (6 fő), továbbá a 6500 liter kapacitású RENAULT KERAX vízszállító jármű is. 3 szolgálati csoport 24 órás váltásos munkarendben látja el készenléti jellegű szolgálatát. Az eszköz-ellátottság kiemelkedő, a védőeszközök, bevetési védősisakok a legmodernebbek között vannak, a légzésvédelmet könnyű kompozit légzőpalackok szolgálják. A szerek málházatában megtalálható valamennyi, a hatékony beavatkozáshoz szükséges eszköz (feszítő-vágó, gyorsdaraboló, kiségek, emelőpárnák, gázérzékelők, hőkamera stb.). Az eszközök felülvizsgálata folyamatos. A szervezethez beérkezett jelzések száma (260) az előző évhez (272) viszonyítva, közel azonos számú. Ebből tüzeset 161 volt (előző évben 136), míg a műszaki mentések száma 99 (előző évben 136) (8. ábra). A beavatkozást igénylő esetek száma 180 volt, melynek megoszlása: 97 tüzeset, 83 műszaki mentés. (20 kiérkezés előtt felszámolt eset mellett 4 szándékosan megtevesztő jelzés volt. A HTP működési területén 56 téves jelzés keletkezett.)

8. Önkormányzati tűzoltó parancsnokságok, önkéntes tűzoltó egyesületek

A Fehérgyarmati Hivatásos Tűzoltóparancsnokság vonulásait két önkormányzati tűzoltó-parancsnokság (továbbiakban: ÖTP) segíti. A Csengeri ÖTP elsődleges műveleti körzetébe 27 település tartozik, míg a Vásárosnaményi ÖTP-hez 29 település. Csenger 2022-ben 110 esethez, Vásárosnamény 172 esethez vonult, ami jelentős növekedés az előző évhez képest. Csenger esetében 5%-al (85%-ra) emelkedett az önálló beavatkozások száma. Vásárosnamény esetében ez a mutató szintén magas (76,9%) (9. ábra.).

Az önkéntes tűzoltó egyesületek (továbbiakban: ÖTE) közül Tarpa ÖTE 5, míg Tyukod ÖTE 2 településre vonul elsődlegesen. Tarpa ÖTE, 2022-ben 20 esethez vonult, míg Tyukod ÖTE 25 esethez. Beavatkozásaik 70-80%-a önálló, így a hivatásos egységeket jelentősen tehermentesítették. Mindkét szervezet teljesítette a szerződésben vállalt évi 4500 óra rendelkezésre állási időt, valamint „megfelelt” minősítést szereztek az éves (újra)minősítő gyakorlatokon. Munkájukat a hivatásos állományból kijelölt mentorok segítik.

Jelentős segítség továbbá a közreműködő önkéntes tűzoltó egyesületek tevékenysége, Szatmárcseke, Csenger, Fehérgyarmat, Lónya, Csaroda és Vásárosnamény szervezetei a térség településeinek gyorsabb elérését teszik lehetővé. Ezt a sort bővíti Tiszabecs és Aranyosapáti ÖTE is. Az egyesületek, tárgyévben 61 vonulást teljesítettek *(10. ábra)*.

Egyre gyakoribb az önkéntes mentőszervezetek megjelenése is a káreseményeknél: vízkár-elhárításnál, viharok felszámolásánál, műszaki mentéseknél, állatmentéseknél is segítik a védekezést.

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és a Tűzoltószövetség pályázatain, a legtöbb egyesület részt vett, a pályázatot benyújtók mindegyike támogatásban részesült. 2022 évben összesen 4.476.637,- Ft pénzbeli támogatásban részesültek, továbbá természetbeni támogatást (védőruházat, szakfelszerelések, stb.) összesen 2.806.941,- Ft összegben nyertek el. Az Egyesületek aktívak a külső források felkutatásában, nagy hangsúlyt fektetnek a térségi, és a határon átnyúló kapcsolatok kialakítására is, melyben a Kirendeltség segítséget nyújt.

9. Tűzmegelőzési tevékenység

Az év során, számos alkalommal került sor tűzmegelőzési kampányokra, azonban a tavaszi és késő őszi időszakban a COVID-19 járvány elleni védekezés miatt, a személyes jelenléttel járó alkalmak, korlátozásra kerültek. Az év során a Hatósági Osztály, a megyei Tűzmegelőzési Bizottság kommunikációját követve, helyi szinten sajtómegjelenésekkel, online tájékoztatókkal és anyagokkal törekedett a prevenció erősítésére. Az időszak szerint aktuális kérdésekben (pl. kéménytüzek, CO mérgezés a téli időszakban; a vegetációs tüzek, betakarításhoz kapcsolódó események, stb. nyáron) a vonatkozó előírások betartására hívta fel a lakosság figyelmét a szakterület. 2022-ben is megtartásra került a társasházak napja.

III. POLGÁRI VÉDELMI SZAKTERÜLET

1. A térség veszélyeztetettsége, végrehajtott fő feladatok

Az év során, operatív helyi irányítást igénylő beavatkozásra nem került sor. Kisebb károkat okozó, tűzoltói beavatkozásokat igénylő viharok az év során két esetben fordultak elő, jéggel kísért viharos szél formájában (Jánkmajtis április 01., és Nagyar május 21.). A két településen összesen 21 káreseti helyszíni szemle került lefolytatásra.

A jogi szabályzás alapján a települési kockázatbecslések felülvizsgálata megtörtént: a kockázatok nem változtak. Pozitív fejlemény, hogy a FETIVIZIG töltés-magasításai, illetve a 42 millió m³ vizet befogadni képes, 2022 őszén átadott Tisza-Túr Árapasztó Tározó kialakítása jelentősen csökkentették a térség árvízi veszélyeztetettségét. A katasztrófavédelmi besorolás módosítására a polgármesterek nem tettek javaslatot. Az illetékességi terület 89 településéből 86 II-es, míg 3 (Zajta, Gacsály, Pusztadobos) III-as katasztrófavédelmi osztályba sorolt, ami főként ár- és belvízi veszélyeztetettség, továbbá időjárási veszélyforrások következménye. Ezek mellett a határátkelőhelyek közelsége és a közlekedési infrastruktúra sérülékenysége is a számítás részét képezi. A 2022. évben a civilizációs veszélyforrások (menekülthullám, járvány, migráció), a határátkelőhelyek közelségéből adódó veszélyeztetettség, markánsan megjelentek. A szakterület, kiemelt figyelmet fordított a prevenció célú polgári védelmi szemlék lefolytatására. A helyszíneket az illetékességi terület veszélyeztetettsége határozta meg, és a szemlék a Kirendeltség éves Műveleti Tervében foglalt kockázati időszakhoz igazodva kerültek végrehajtásra. A katasztrófavédelmi megbízottak az év során összesen 142 helyszínen hajtottak végre polgári védelmi szemlét *(11. ábra)*. Vizsgálták többek között a belterületi vízelvezetőket (51), a veszélyes belterületi fákat, fasorokat (32), valamint a lakossági riasztóeszközöket (59) is *(12. ábra)*. Az ellenőrzések megerősítették, hogy a belterületi vízelvezető rendszerek,

önkormányzati védművek karbantartott állapotban vannak, funkciójukat el tudják látni. Az önkormányzatok figyelmet fordítanak a település veszélyforrásaira, illetve a lebiztosított eszközök meglétére, működőképességére, a kijelölt objektumok befogadó képességének fenntartására. A befogadási képességek éles alkalmazására került sor az ukrajnai menekültválság kapcsán, mely alatt mind a kijelölt önkormányzatok, mind az önkéntes befogadást vállaló társaik, példát mutattak emberieségből, a humanitárius segítségnyújtás önzetlen és magas színvonalú gyakorlásával.

A polgári védelmi szakterület együttműködése az önkormányzatokkal, közigazgatási szereplőkkel, társ- és együttműködő szervezetekkel kiválóan mondható. A FETIVIZIG által szervezett folyambejárásokon (Szamos, Tisza), védmű-bejárásokon, illetve az önkormányzati védművek szemlélén részt vett a Kirendeltség.

2. Polgári védelmi szervezetek

A Kirendeltség illetékességi területének továbbra is meghatározó veszélyeztető hatása a vizek kártétele, az ár- és belvízi fenyegetettség. A vizekkel sűrűn átszőtt térségben akár órák alatt kialakulhatnak árvízi jelenségek, így, nagy hangsúlyt fektet a Kirendeltség a gyorsan reagáló polgári védelmi szervezetek kiképzésére és bevetetőségük magas szinten tartására. A Kirendeltség illetékességi területén, 386 köteles polgári védelmi szervezetbe összesen 3.242 lakos került beosztásra, mely országos szinten igen magas arány. Ezen belül 4 árvízvédelmi komplex csoport (Csenger, Fehérgyarmat, Tunyogmatolcs, Nyírmada) összesen 200 fővel és technikai eszközökkel áll készenlétben. Rendkívül fontos továbbá az önkéntes segítségnyújtás tervezhetővé tétele. Az önkéntes mentőszervezetek száma 2022 évben: 18 települési mentőszervezetben 374 fő, 3 járási mentőszervezetben 89 fő áll rendelkezésre (**13. ábra**). Utóbbiak alapvető vízkár-elhárítás szakterületi minősítéssel rendelkeznek, további egy szervezet „árvízi és vízi mentés” területen is minősítéssel rendelkezik. A mentőszervezetek mozgósítása 2022-ben nem került elrendelésre, önkéntes tevékenységként azonban több beavatkozásnál nyújtottak segítséget, speciális képzettségük révén (viharkárok során történő beavatkozások, fakidőlés, vízben eltűnt személyek keresése, stb.). A köteles polgári védelmi szervezetek állományából elméleti felkészítésben az év során 20 szervezetbe tartozó 143 fő részesült, gyakorlati felkészítésben 47 szervezetből 982 fő. Az önkéntes mentőszervezetek állományából 16 szervezet, 296 fő vett részt gyakorlaton. Mindösszesen 83 egység, 1.421 fő részesült felkészítésben. A felkészítésekben érintett települések száma 65 volt.

Fontos célkitűzés a Katasztrófavédelem részéről a mentőszervezetek *képességeinek* kibővítése, hogy a lehető legtöbb szférában és eszközzel segítséget lehessen nyújtani a bajbajutottaknak (vízi mentés, kötéltechnikai beavatkozások, kutyás keresés, stb.).

A Katasztrófavédelem (BM OKF) 2022 évi működési pályázatán valamennyi járási önkéntes mentőszervezet pályázott és nyert el támogatást: összesen 851.722 Ft-ot, amit a szükséges szolgáltatásokra fordíthattak (túlnyomórészt gépjárművek fenntartási, üzemben tartási költségeire). További 1.033.712 Ft összértékben 2 mentőszervezet természetbeni támogatásként 1-1 utánfutót vehetett át.

3. Közbiztonsági referensek bevonása

A Kirendeltség illetékességi területén minden közös önkormányzati hivatalban rendelkezésre áll vizsgázott referens, helyettesekkel együtt összesen 80 fő. Ők tanácsadóként, összekötőként segítik a polgármesterek munkáját a káresetek elleni védekezésben. A referensek alapképzése 2022-ben 13 fő részvételével valósult meg. A 2022. évi IV. negyedéves referens-továbbképzésen, online formában hajtotta végre a Kirendeltség a referensek felkészítését az átfogóan módosított különleges jogrendi és védelmi igazgatási szabályozás kapcsán.

4. Tervezési feladatok végrehajtása

Valamennyi településen rendelkezésre áll veszély-elhárítási terv, továbbá kirendeltségi (összesített) terv. 2022 november 1-től a jelenlegi járási tervkivonat helyett, önálló járási veszélyelhárítási terv fog készülni. A tervek a fő veszélyeztető hatásokat, valamint az ellenük való védekezés módjait és eljárásrendjét tartalmazzák, veszélytípusonként részletes intézkedési sorokra lebontva. A hozzájuk kapcsolódó lakosságvédelmi adattárak, kitelepítési és befogadási tervek, egyéb mellékletek aktualizálása folyamatos.

5. Lakosság-felkészítés

A lakosság mindenkori joga megismerni a településére vonatkozó veszélyeztető hatásokat, és az ellenük való védekezés módjait. Erről mind aktív- mind passzív lakosság-tájékoztatás útján is nyújt tájékoztatást a Katasztrófavédelem. Állandó információs forrás az Igazgatóság honlapja (www.szabolcs.katasztrofavedelem.hu), emellett egyéb médiumok (pl.: városi TV-k képújtsága, helyi rádiók, stb.) is. A Katasztrófavédelem önálló mobil applikációt (VÉSZ) is működtet, melyen keresztül az adott térség eseményei, riasztásai valós időben jelennek meg.

A 2022 évben, a COVID-járvány miatt elmaradt a katasztrófavédelmi ifjúsági verseny, ezt részben ellensúlyozta a 101 fő közösségi szolgálat általi képzése. A lakosság-felkészítés innovatív eszközökkel egészült ki: a Kirendeltség által készített „Vizek veszélyei” digitális oktatóanyagot kb. 200, felső tagozatos tanuló, osztályfőnöki órákon dolgozta fel, továbbá valamennyi, ifjúsági tűzoltó tanfolyamon részt vevő tanuló is megismerte. Az ezzel kapcsolatos visszajelzések pozitívak, 2023 évben várhatóan a program kiszélesítésére kerül sor.

IV. HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉG

A Kirendeltség Hatósági Osztálya a prevenció előtérbe helyezése és a konzultációs lehetőség biztosítása mellett szolgálja a térségben élők biztonságát. A Kirendeltség, tűzmegeelőzési tevékenységében integráltan alkalmazza a tűzvédelmi, iparbiztonsági és polgári védelmi szakterületek szempontrendszerét.

1. Tűzmegeelőzés

2022-ben összesen 395 tűzvédelmi ellenőrzést hajtott végre a szakterület (**14. ábra**), melyek során 240 szabálytalanság került feltárára. Az ellenőrzés-szám a COVID járvány kitörésének időszakában lecsökkent, majd azóta folyamatosan növekszik, visszatér az előző évek átlagához. A térség önkormányzatai, intézményei, gazdasági társaságai a kitűzött tűzvédelmi célok elérésében együttműködők. Az ellenőrzések előtti konzultáció lehetősége nagyban megkönnyíti az ellenőrzésre történő felkészülést.

2022-ben összesen 321 hatósági eljárást folytatott le a Kirendeltség. Ide tartoznak a beépített tűzjelző berendezések létesítési, használatba vételi engedélyezési ügyei, közérdekű bejelentések, panaszok kivizsgálása, továbbá tüzeseti hatósági bizonyítványok kiadása is. Jellemző szabálytalanságok voltak: tűzoltó készülék készenlétkben tartásának hiánya, szabálytalan égetés, letiltott égéstermék-elvezetők használata, továbbá a tűzvédelmi, OTSZ-ben¹ előírt használati szabályok megsértése.

2022-ben összesen 84 esetben járt el a Kirendeltség szakhatóságként. A szakhatósági ügyek legnagyobb részét az épületek építési és használatba vételi ügyei jelentették. Az eljárások

¹ 54/2014 (XII.5) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról

elsősorban az engedélyező hatóság, egyes esetekben pedig az ügyfél előzetes kérelmére indultak. Szakhatósági ügyekben 50 esetben tartott szemlét a Kirendeltség, ahol 269 hiányosság került megállapításra (5,38 hiányosság/szemle). Az ezekre előírt javító intézkedések nagyban növelték a készülő beruházások tűzvédelmi biztonságát (15. ábra).

A tárgyidőszakban a Hatósági Osztály, a Sz.-Sz.-B. Megyei Tűzmelegelőzési Bizottság kommunikációját követve, helyi szinten törekedett a prevenció erősítésére. Az aktuális kérdésekben a vonatkozó előírások betartására, a helyi médiákat felhasználva hívta fel a lakosság figyelmét a szervezet. A közbiztonsági referensek negyedéves továbbképzéseiben rendszeresen tájékoztatást kapnak a referensek a jelentősebb tűzvédelmi aktualitásokról.

A Hatósági Osztály részt vett a tűzoltásvezetők képzéseiben, ahol a beavatkozó tűzoltók számára ismertetésre kerültek a tűzvédelmi szabályozási aktualitások. A kéménytűzesetek csökkentése, valamint a szabadtéri tűzesetek megelőzése érdekében a Kirendeltség, tájékoztatási tevékenységet hajtott végre.

2. Iparbiztonság

A Kirendeltség illetékességi területén, a 2022. év elején még 3, veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem volt található (Nábrád Holding Kft. - Kérsenjén, JONACO Kft. - Fehérgyarmat, Carbon Black Kft - Nyírmada.). Mindhárom üzem, a SEVESO besorolást el nem érő, csak a hazai szabályozásban meglévő „küszöbérték alatti” kategóriában van nyilvántartva. Ezekből 2 üzem kötelezett súlyos káresemény-elhárítási terv (SKET) készítésére. Az év során a Nábrád Holding Kft. az üzem területén kezelt veszélyes anyagok mennyiségének küszöbérték alá csökkenése révén kisorolásra került, ugyanakkor, az év során két újabb üzem kapott katasztrófavédelmi engedélyt, szintén a küszöbérték alatti üzemek kategóriájába: Agroker zRt. (Fehérgyarmat) és Erdőhát zRt. (Vámosoroszi). Mindkét üzem SKET készítésére kötelezett, melynek elkészítését, a kapcsolódó gyakorlatok végrehajtását és az üzemben kezelt veszélyes anyagok mennyiségének változásait folyamatosan nyomon követi a Katasztrófavédelem.

Külső védelmi terv készítésének szükségessége a Kirendeltség illetékességi területén, továbbra sem merül fel, azaz a jelenlegi ismeretek alapján nem kell olyan esemény bekövetkezésétől tartani, mely az adott üzem területén kívül is jelenthet lakossági kockázatot.

A telephelyi ellenőrzések, üzem-azonosítási eljárások folyamatosak. A veszélyes anyagok tárolásával, feldolgozásával foglalkozó gazdálkodó szervezeteknél 2022 évben összesen 4 esetben került végrehajtásra üzemazonosítási ellenőrzés. A Kirendeltség által felügyelt küszöbérték alatti üzemek működésével kapcsolatos üzemzavar, illetve súlyos baleset a vizsgált időszakban nem következett be.

Az iparbiztonsági szakterület, a Hatósági Osztály munkatársaival és a katasztrófavédelmi megbízottakkal együttműködve szervezi az ADR (közúti veszélyes áruszállítás) ellenőrzési akciókat. Az év során 48 esetben került végrehajtásra ADR ellenőrzés, aminek keretében 624 jármű ellenőrzése történt meg (16. ábra), melyekből 55 db tartozott az ADR Egyezmény hatálya alá. A Kirendeltség, fokozott figyelmet fordít a nem jelölt, veszélyes árut szállító járművek ellenőrzésére, melyek a közlekedésben résztvevőkre és a tűzoltói beavatkozásokra fokozott veszélyt jelentenek. Mivel a Kirendeltség területén, a vasúton csak személyszállítás történik, a veszélyes anyagot szállító vasúti kocsik ellenőrzését egyéb kirendeltségekkel együttműködve, azok területén hajtja végre a szakterület. 2022-ben az ukrajnai háborús események miatt, a térségben visszaesett a (zömében Ukrajna felé irányuló) vasúti teherforgalom, így mindössze 40 db vasúti kocsi került ellenőrzésre (17. ábra), melyekből 39 tartozott a RID hatálya alá. Fontos, hogy a veszélyes áruk be- és kirakodása, tárolása is szabályos módon történjen, ezért a szakterület 9 alkalommal hajtott végre telephelyi ADR ellenőrzést.

A Kirendeltség, tájékoztató kiadvány kiküldésével hívta fel a gazdák figyelmét a mezőgazdasági vegyszerek és az üzemanyag biztonságos és szabályos szállításának feltételeire.

V. TÁRSSZERVEKKEKEL, PARTNEREKKEKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A társhatóságokkal (Rendőrség, NAV, Kormányhivatal, FETIVIZIG, OMSZ, karitatív szervezetek, stb.), önkormányzatokkal való együttműködés kiváló volt a 2022. évben, melynek éles próbája volt az ukrajnai menekültválság kezelése: amit szervezetten, fegyelmezetten, összehangoltan, a humanitárius katasztrófa elkerülésével sikerült kezelni.

VI. TÁRGYI FELTÉTELEK

A Kirendeltség járműparkja, technikai eszközei, felszerelése és informatikai háttere megfelelő, jól biztosítja a szakmai feladatok ellátását, az adatvédelmi rendelkezések betartását. A személyi állomány elhelyezésének feltételei magas szintűek, kielégítik a XXI. század igényeit.

VII. ÖSSZEGZÉS

A Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség az elmúlt évben is, a hatékonyság és az együttműködés színvonalának növelése mellett elkötelezve végezte tevékenységét. Kiemelt figyelmet kapott a prevenció, tisztán elektronikus ügyintézés, a hatósági konzultáció, a szolgáltató jellegű ügyintézés, az önkéntesség előmozdítása és az önkéntes szervezetek szakmai támogatása.

VIII. A 2023. ÉV FELADATAI

A Kirendeltség, a következő évben is törekedni fog a működési hatékonyság növelésére, ezen belül a tűzvédelmi prevenció fokozására, a lakosság tudatosságának további növelésére a fenyegető veszélyforrásokkal szemben. A tűzoltói állomány folyamatos képzésével növelhető a káresemények kezelésének hatékonysága, figyelemmel a tudomány és a technológia legújabb fejleményeire (fejlett napelem-parkok, elektromos járművek, stb.). Jelentős szerep hárul a vonulási időterminus csökkentésében az önkéntesek bevonására, így az ÖTE szervezetek és önkéntes mentőszervezetek létszámát, képzettségét továbbra is magas szinten kell tartani. Fontos feladata lesz továbbá az évnél az átalakuló védelmi igazgatási jogi környezet oktatása: az új jogszabályok készségszintű elsajátítása elengedhetetlen a közigazgatási vezetők, közbiztonsági referensek körében.

Fehérgyarmat, elektronikus bélyegző szerint

Mellékletek:

1. sz. melléklet: Ábrák, grafikonok

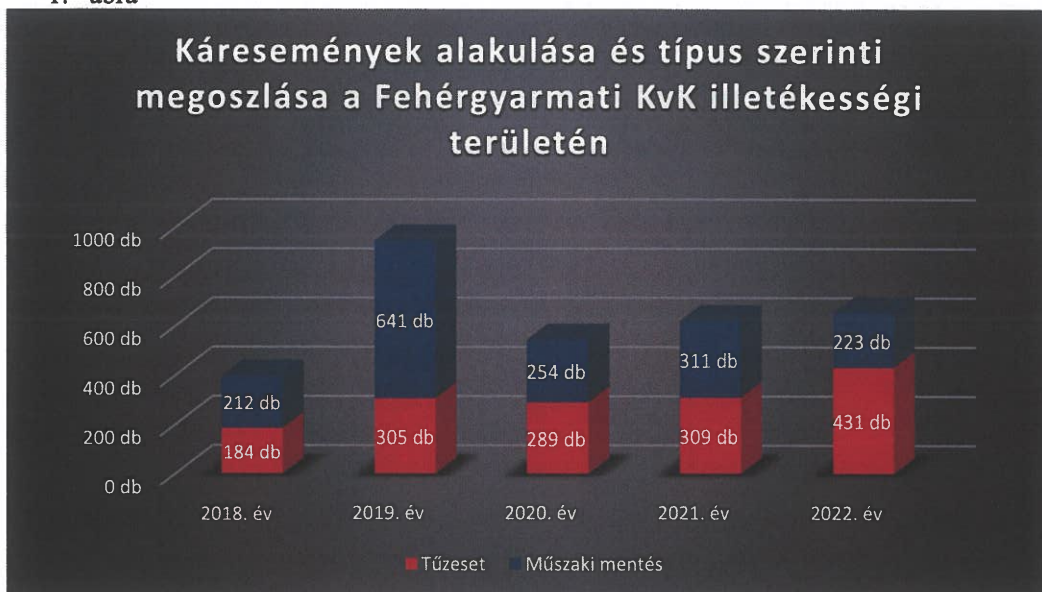
Terjedelem: 10 oldal + 9 oldal melléklet

Kapják:

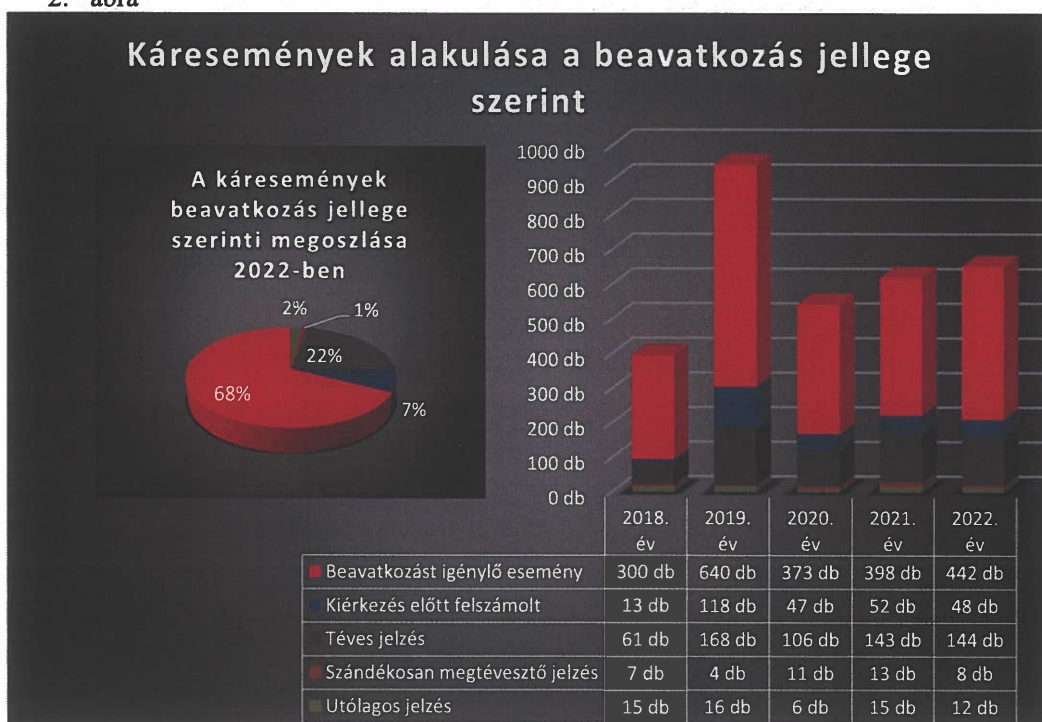
- Fehérgyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltség illetékességi területén lévő települési önkormányzatok (hivatali kapu)
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (biztonságos kézbesítési szolgáltatás útján – Nova SZEÜSZ)

1. sz. melléklet

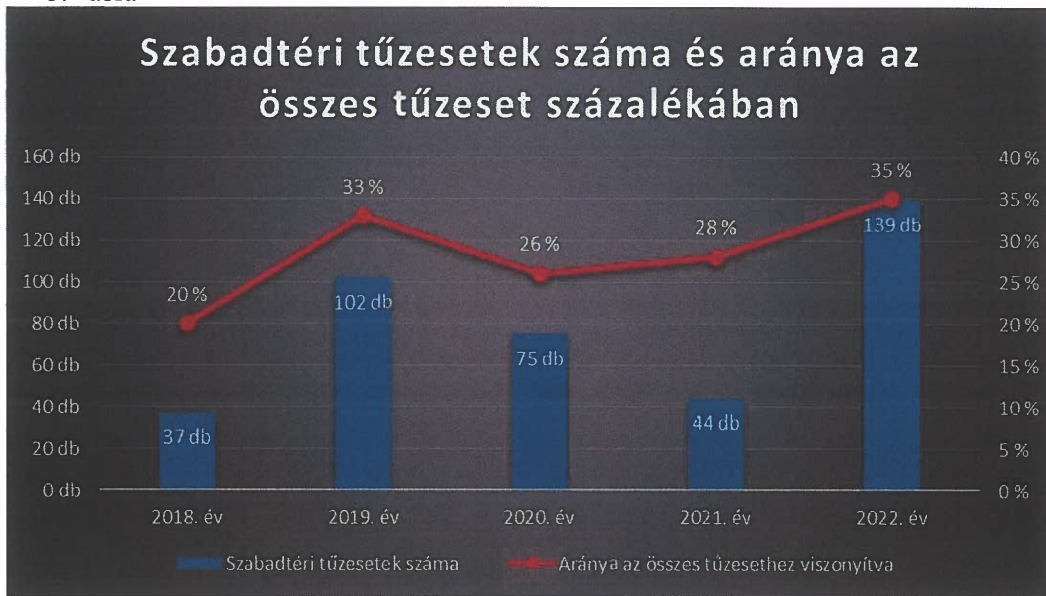
1. ábra

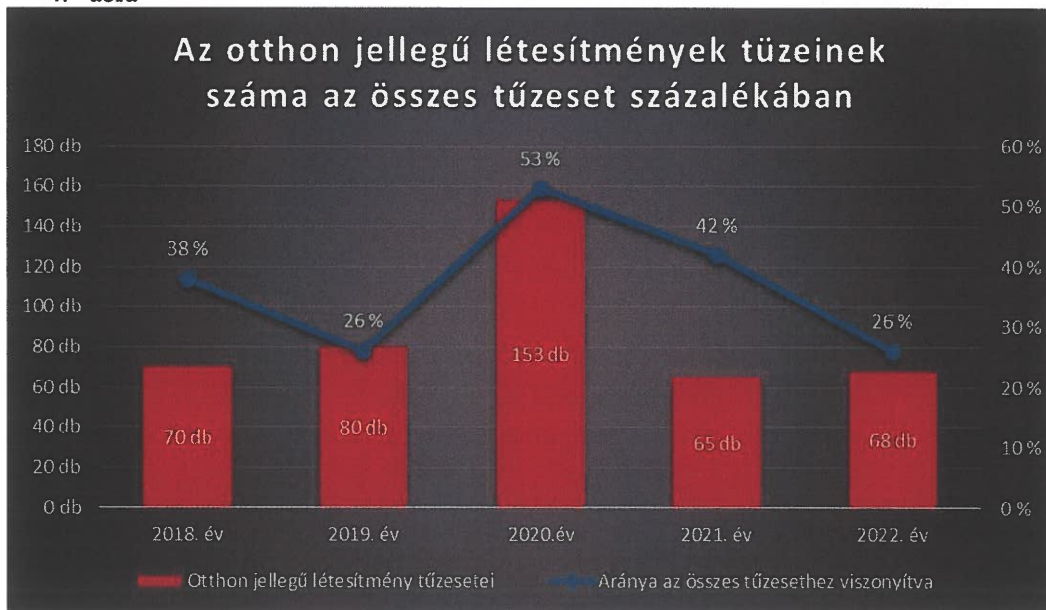
2. ábra

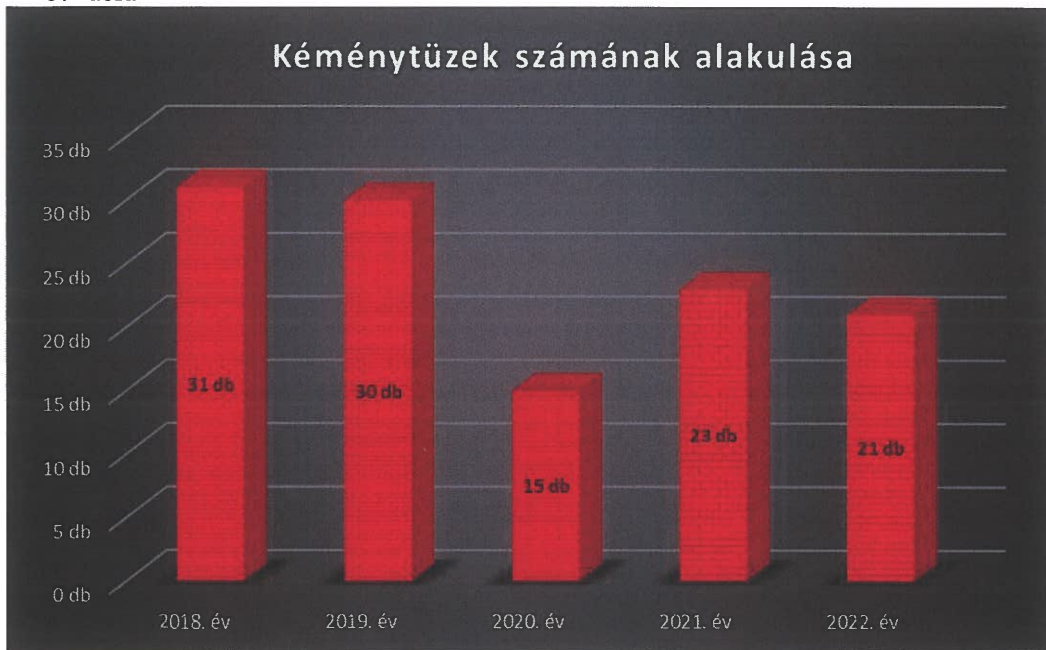
3. ábra

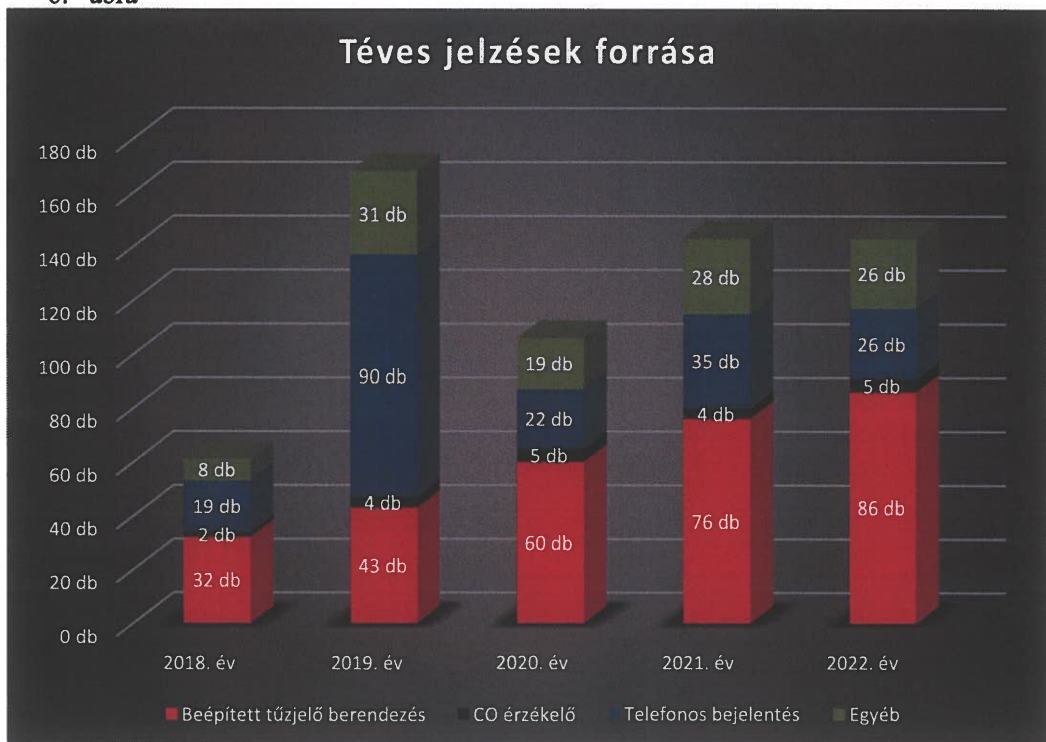
4. ábra

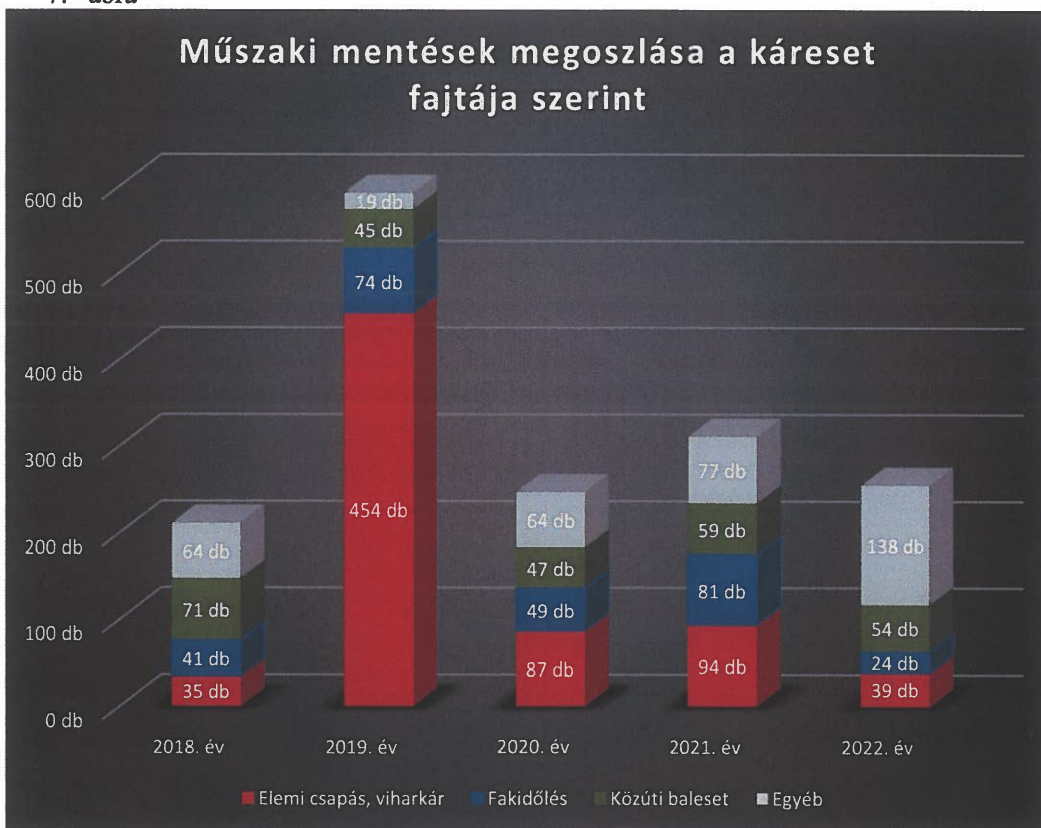
5. ábra

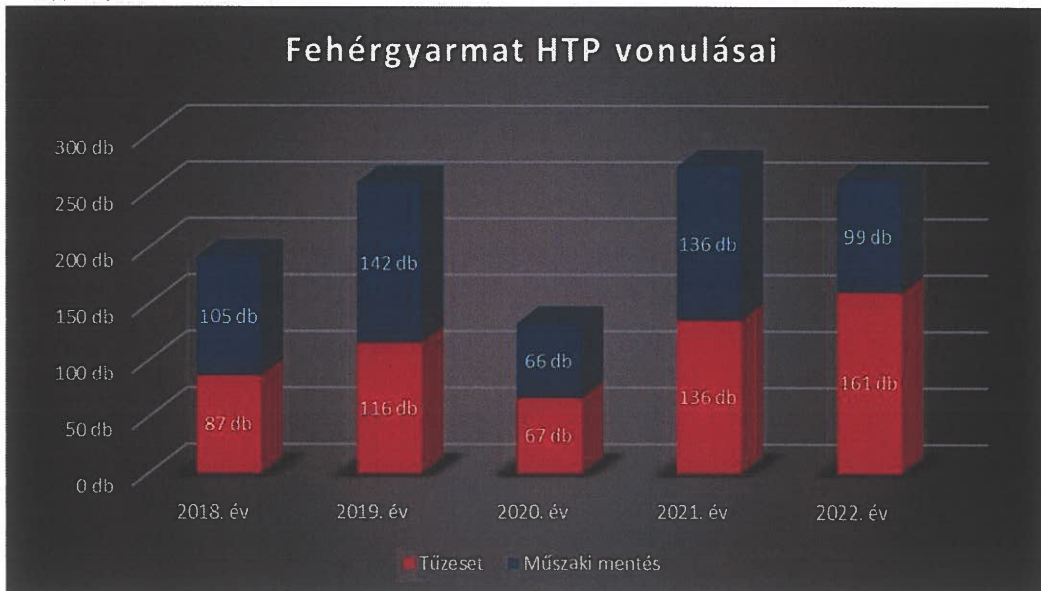
6. ábra

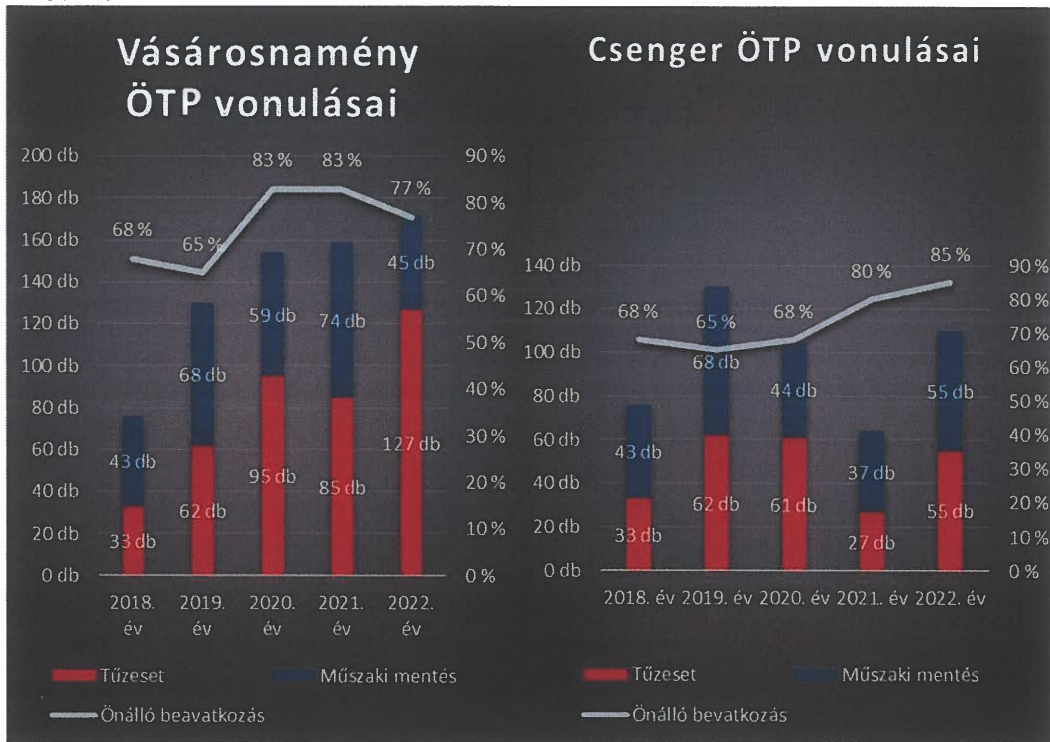
7. ábra

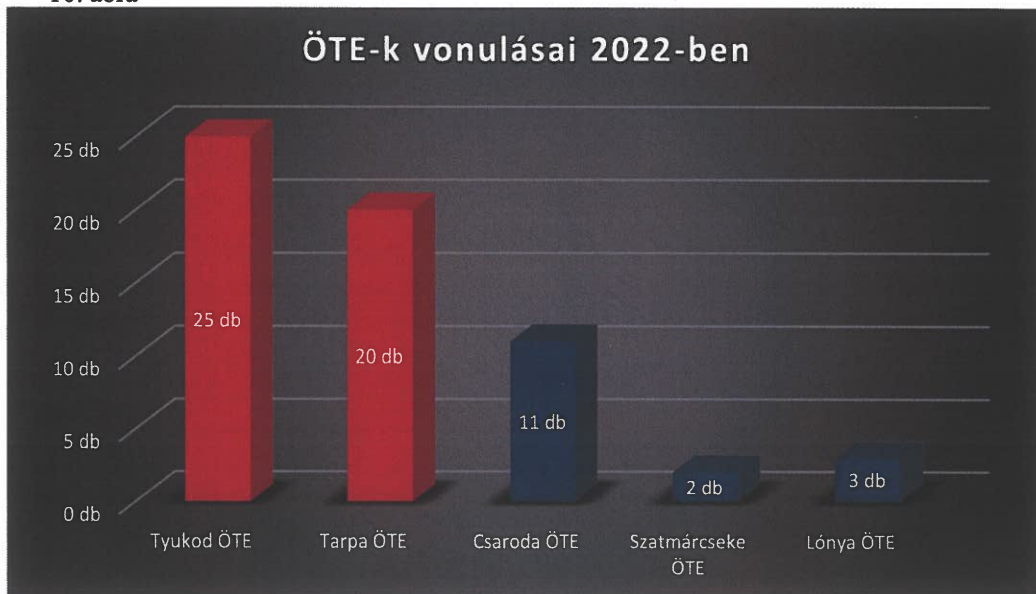
8. ábra

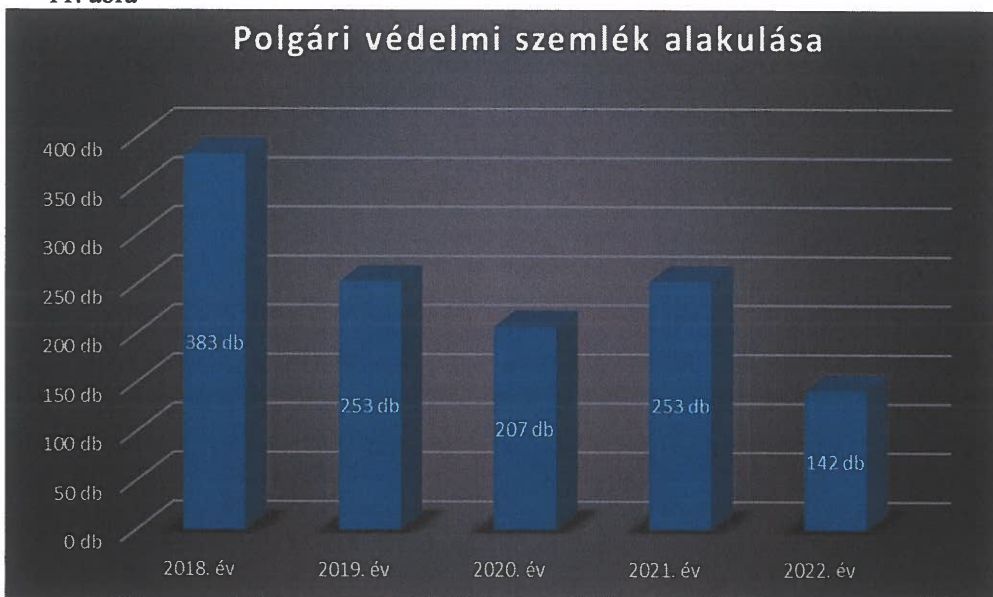
9. ábra

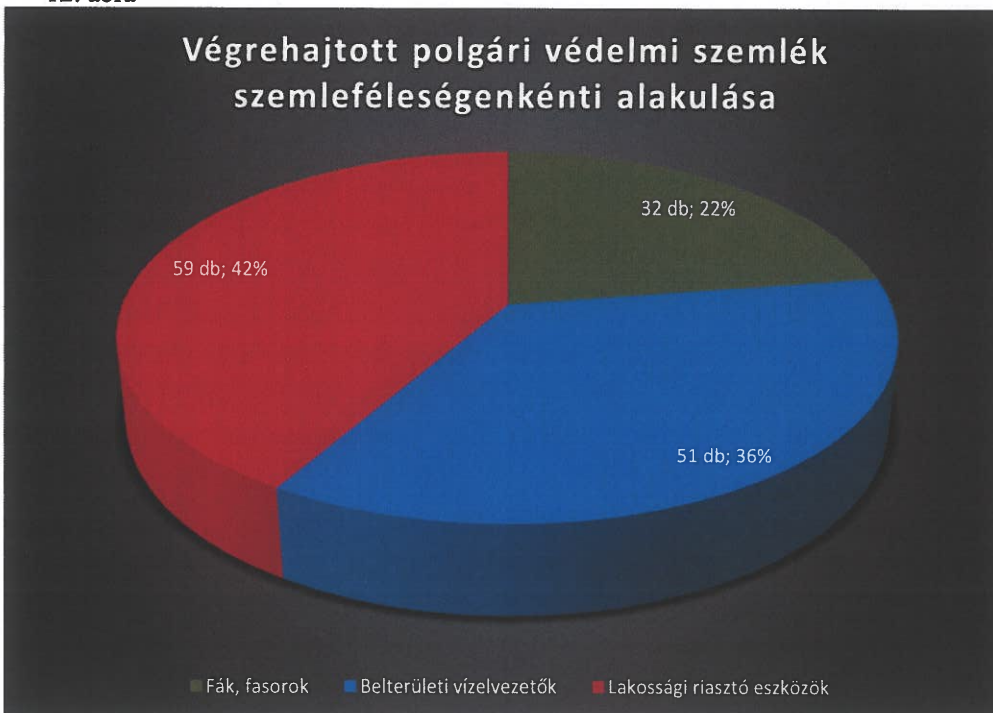
10. ábra

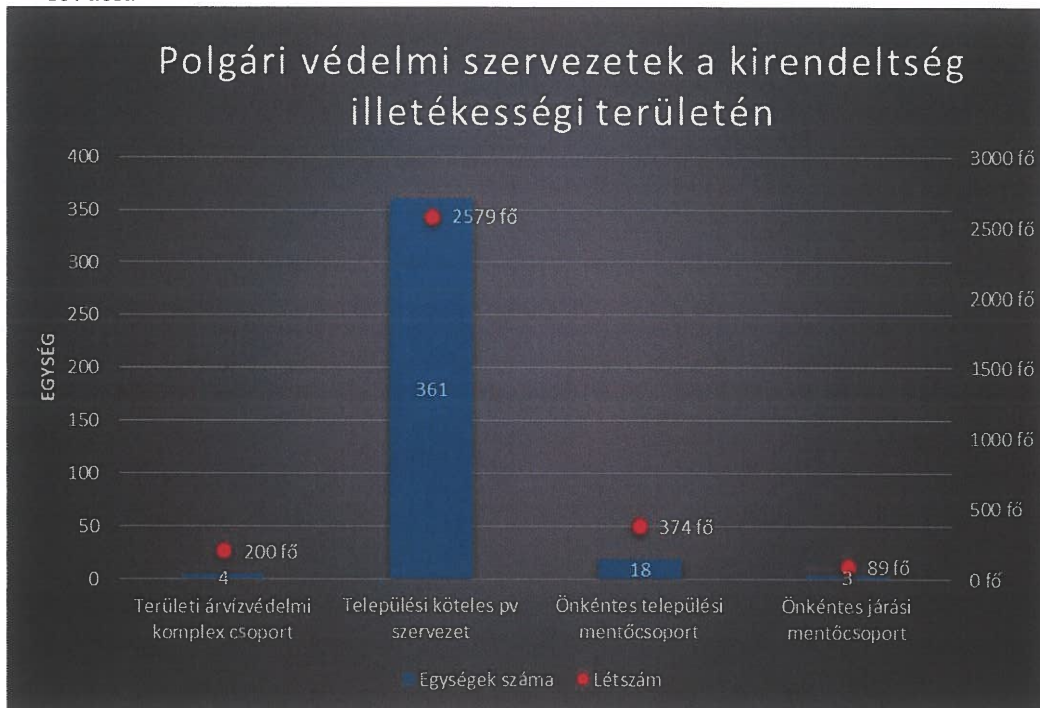
11. ábra

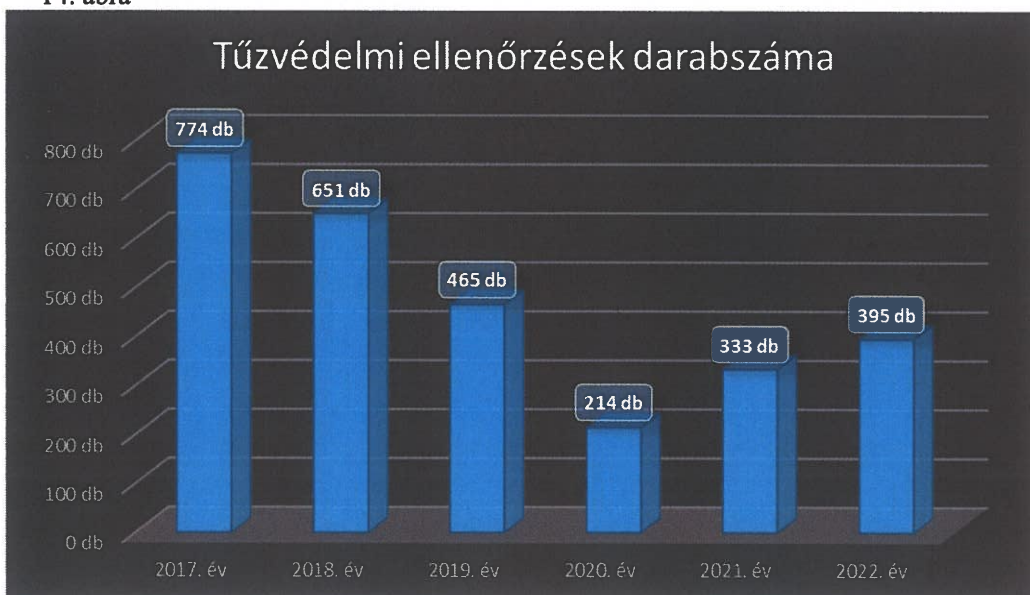
12. ábra

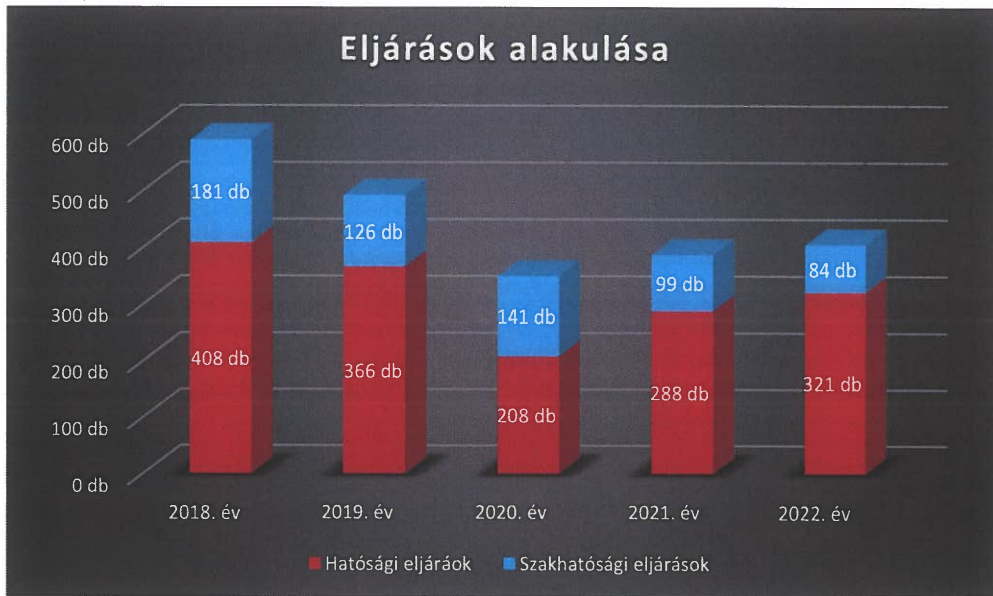
13. ábra

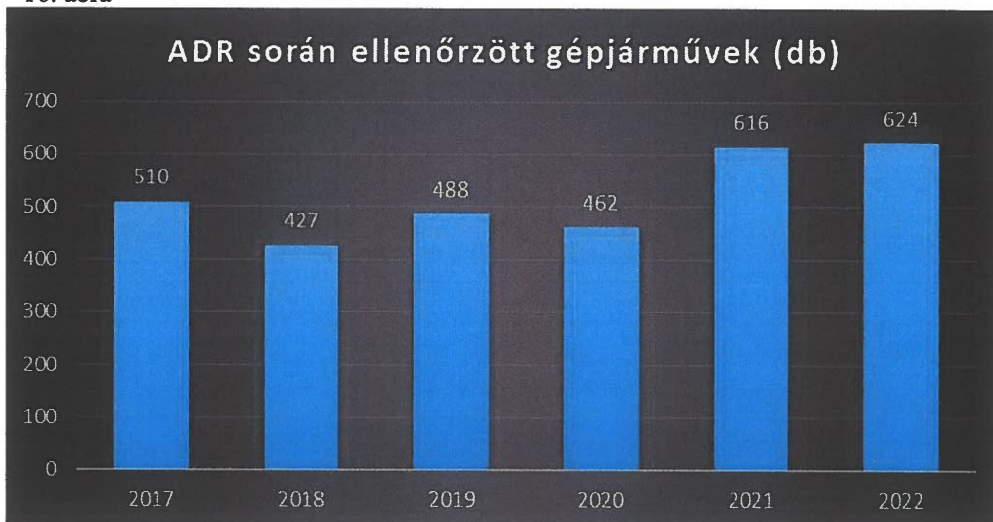
14. ábra

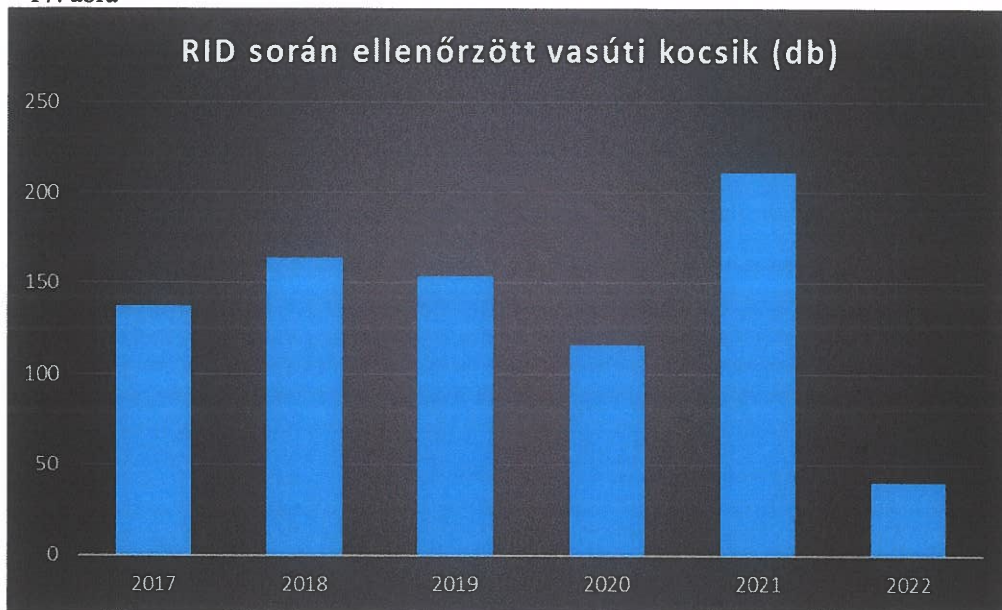
15. ábra

16. ábra

17. ábra

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
36520/115/2023. ált.

